

Світовий досвід організації наукової діяльності

11.02.2019

Міжнародний день жінок та дівчат у науці

Свято «засновано для того, щоб досягти повного і рівного доступу жінок і дівчаток до науки, а також забезпечити гендерну рівність і розширення прав і можливостей жінок і дівчат» (з резолюції 70-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН від 22 грудня 2015 р.). ([Національна академія медичних наук України](#)).

Щорічно 11 лютого за рішенням ООН відзначається Міжнародний день жінок і дівчат у науці (International Day of Women and Girls in Science).

20 грудня 2013 р. Генеральна Асамблея ООН прийняла резолюцію «Наука, техніка та інновації в цілях розвитку», в якій зізнавався рівний доступ жінок і дівчат будь-якого віку до досягнень і розвитку науки, техніки і інновацій як запорука забезпечення гендерної рівноправності в даній сфері.

Через 2 роки на черговому пленарному засіданні Генасамблеї була прийнята резолюція (70/212), яка проголосила 11 лютого Міжнародним днем жінок і дівчат у науці.

Варто відзначити, що це стало новим етапом реалізації плану розвитку суспільства до 2030 р., відомого як Резолюція Генеральної Асамблеї ООН «Перетворення нашого світу: Порядок денний у галузі сталого розвитку на період до 2030 року».

Головна мета Резолюції – досягнення якісних змін у процесі залучення жінок і дівчат у науку. Останнім часом світове співтовариство досягло значних успіхів у цій справі, але чомусь жінки і дівчата досі стикаються з обмеженнями у цій діяльності.

Дослідження, проведені в 14 країнах, показали певний дисбаланс в участі у науковій сфері між чоловіками і жінками. Так, можливість отримання ступеня бакалавра, магістра та доктора для жінок у сфері науки становить 18 %, 8 % і 2 % відповідно, в той час як для чоловіків ці показники становлять 37 %, 18 % та 6 %.

Резолюція закликає країни світу звернути увагу на проблему, постаратися визначити причини гендерного дисбалансу в області науки, техніки та інновацій, а також організувати програми заходів по залученню жінок і дівчат у наукову діяльність.

Примітний той факт, що згадка в назві свята не тільки жінок, але і дівчат не випадкова. Адже вона спрямована на актуалізацію теми участі в наукових спільнотах шкільного періоду навчання не тільки хлопчиків, але і дівчат, чия участь у них набагато нижча.

Крім того, учасники заходів у рамках святкування нового Міжнародного дня звертають увагу на роботу вихователів та викладачів у закладах шкільної та дошкільної освіти, де повинні враховуватися принципи гендерної рівноправності.

В Україні статистика доволі непогана: 46 % жінок-науковиць. Українки гучно зарекомендували себе в молекулярній біофізиці, психології, наноматеріалознавстві та комп'ютерній інженерії у тому числі і за кордоном.

Відсоток жінок, що задіяні у НДДКР (Науково-дослідних та дослідно-конструкторських роботах), у кожному регіоні світу, як і раніше, невисокий. У середньому цей показник у Центральній та Східній Європі становить 40 %. Лише одна з п'яти країн досягла гендерного паритету, згідно з яким від 45 % до 55 % наукових працівників складають жінки.

Наука і гендерна рівність – невід'ємні елементи процесу досягнення цілей розвитку, включаючи ті, які викладені в Порядку денному сталого розвитку до 2030 р. За останні 15 років світове співтовариство досягло значних успіхів у справі залучення жінок і дівчат у науку. Незважаючи на це, вони досі стикаються з обмеженнями у цій сфері. Згідно з дослідженнями, проведеними в 14 країнах, можливість отримання ступеня бакалавра, магістра та доктора для жінок у сфері науки становить 18 %, 8 % і 2 % відповідно, натомість для чоловіків ці показники становлять 37 %, 18 % і 6 %.